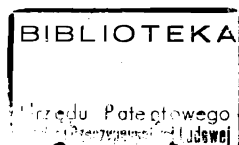

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 9094.

Kl. 15 a 10.

Constantin Basista
(Berlin, Niemcy).

Przyrząd do mierzenia wierszy drukarskich.

Zgłoszono 20 października 1926 r.

Udzielono 26 czerwca 1928 r.

Pierwszeństwo: 20 października 1925 r. (Niemcy).

Wynalazek dotyczy przyrządu do mierzenia wierszy drukarskich, który składa się z podziałki o kilku jednostkach pomiarowych i z umieszczonego na tej podziałce suwaka. Ponieważ podziałka zawiera kilka szeregów jeden przy drugim jednostek pomiarowych z liczbami przeważnie niezwykle małymi, więc przy odczytywaniu oko łatwo męczy się, wskutek czego powstają błędy.

Według wynalazku brak ten usuwa się w ten sposób, że umieszczony na podziałce suwak nad każdym szeregiem zawiera wycięcie obserwacyjne. Przy odmierzaniu określonego wiersza zostaje suwak na odpowiedniej wysokości nastawiony i wówczas w otworach ujawniają się jedynie tyl-

ko te liczby, które odpowiadają rzeczywistej wysokości wierszy. Wskutek tego, że bezpośrednio nad każdym wycięciem obserwacyjnym podana jest jednostka miary wiersza drukarskiego, więc mylne odczytywanie jest wykluczone. Wycięcia obserwacyjne mogą być zakrywane płytkami przesuwanymi. Przez utrzymanie w stanie otwartym tylko jednego wycięcia przyrząd wskazuje wielkość wiersza w pożądanym jednostkach.

Na rysunku przedstawiony jest przykład wykonania wynalazku, a mianowicie fig. 1 wskazuje zgóry podziałkę z pięciu rozmaitymi jednostkami pomiarowymi do mierzenia wierszy ze ślizgającym się nad nią suwakiem, fig. 2 wskazuje przekrój po-

przecny podziałki i fig. 3 wskazuje obsadę suwaka w powiększeniu w przekroju poprzecznym.

Podziałka 1 zawiera w kierunku podłużnym pięć szeregów jeden przy drugim jednostek pomiarowych do mierzenia wierszy, a mianowicie, po jednym szeregu dla Cicero, Nonpareille ($= \frac{1}{2}$ Cicero), Kolonel, Petit, Bogis i Korpus. U góry jest podziałka zaopatrzona w głowicę 2, nad którą suwak ustawia się w położeniu zerowym. Głowica wystaje zboku i posiada pomiarową krawędź 3. Suwak 4 jest naprzeciw krawędzi pomiarowej 3 zaopatrzony w nasadę 5 z utworzoną naprzeciw krawędzi 3 krawędzią pomiarową 6. Pod nasadą 5 jest suwak 4 ku dołowi zagięty, wskutek czego powstaje prowadnica 7 suwaka. Po drugiej stronie jest w ten sam sposób utworzona prowadnica 8, jednak w dostatecznej odległości od krawędzi podziałki 1, wskutek czego może być pomiędzy nie założona sprężyna 9, ustalająca suwak na podziałce, względnie hamująca w pewnej mierze jego przesuwanie. Guzik 10 służy do dogodnego uchwycenia suwaka przy jego przesuwaniu. Nad liczbami, odpowiadającymi jednostkom pomiarowym, są wykonane wycięcia obserwacyjne

11, które mogą również leżeć nieprzerwanie obok siebie. Pod temi wycięciami są umieszczone płytki zakrywające 13, które wraz ze swemi wydłużonemi końcami 14 mogą być osadzone w wygiętych łapkach 12. Prócz szeregów pomiarowych do wierszy mogą być nacechowane jeszcze inne miary, zgodnie z rysunkiem, np. centymetry.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd do mierzenia wierszy drukarskich, zawierający podziałkę, składającą się z kilku jednostek pomiarowych wierszy, znamienny tem, że na podziałce tej jest osadzony suwak (4) zaopatrzony w wycięcia obserwacyjne (11) do poszczególnych ustawiających się liczb różnych jednostek pomiarowych.

2. Przyrząd według zastrz. 1, znamienny tem, że każde wycięcie obserwacyjne (11) może być zakrywane przesuwaną po wierzchu suwaka (4) płytką (13).

Constantin Basista.

Zastępca: M. Brokman,
rzecznik patentowy.

